

ROSA SENSAT I VILÀ. EL MIRACLE DE L'EDUCACIÓ VIVA

David Pujol

Josep Fatjó

Va néixer al Masnou el 1873. El seu pare era capità de vaixell i va morir quan la Rosa tenia nou anys. Als deu anys es va començar a preparar per l'examen d'ingrés a l'Escola Normal (institució educativa encarregada de la formació de professors ja sigui per a l'educació bàsica o secundària). Als dotze anys marxa a Barcelona a estudiar magisteri. Àngela Vallès, directora del Col·legi Barcelonès on estudiava, l'acull a casa seva. D'aquesta manera es va convertir en la seva mestra i mentora i més tard en la seva sogra.

Més endavant va anar a Madrid a estudiar a la *Escuela Central de Magisterio*. En acabat, el seu primer destí va ser l'escola pública del Masnou i després a Girona sempre al cicle de parvulari.

La seva inquietud per aprendre la va portar a apropar-se a la *Institución Libre de Enseñanza*, a estudiar a l'*Institut Rousseau* de Ginebra i a conèixer de prop les noves propostes pedagògiques en diverses escoles europees.

El 1900 va guanya les oposicions de Labors a l'Escola Normal d'Alacant i, havent-se casat el 1903 a Barcelona, treballà a l'Escola de Sant Martí de Provençals durant tres anys. Durant aquests anys, va visitar, també, escoles alemanyes i es va entusiasmar amb els nous enfocaments de la pedagogia activa. El 1912 va ser becada per la *Junta de Ampliación de Estudios* per conèixer l'avantguarda educativa de Bèlgica, Suïssa i Alemanya.

Va desenvolupar una gran tasca divulgadora dels nous corrents educatius i la seva capacitat organitzadora la va dur a ser la primera directora de l'Escola de Bosc a la secció de nenes càrrec que va ocupar fins el 1930. Aquesta escola va ser la primera escola a l'aire lliure de Catalunya, seguint el corrent higienista del moment. En aquest marc, Rosa Sensat va poder plantejar unes formes de treball basades en les pautes dels avenços de la pedagogia i de la psicologia evolutiva. El seu llibre *Vers una escola nova* és un recull de les experiències i realitzacions de l'Escola de Bosc.

Posteriorment (1930-1938) va ser directora del Grup Escolar Milà i Fontanals.

Passada la guerra i amb la victòria dels sublevats franquistes, va ser depurada i sancionada amb la jubilació forçosa pocs dies abans de l'obligatòria per la seva ideologia propera a l'Escola Nova, la catalanitat i el progressisme social fets que li van comportar una dura represàlia econòmica. El seu nom, però, va ser posat a l'Escola de Mestres en ser fundada el 1965 liderada per Marta Mata.

A data d'avui, hi ha registrats a Catalunya gairebé quaranta carrers o places dedicades a Rosa Sensat.